Kokkuvõte komisjoni otsusest,

30. jaanuar 2020,

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 101 ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta

(Juhtum AT.40433 – filmidel põhinev kaup)

(teatavaks tehtud C(2020) 359)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2020/C 133/08)

30. jaanuaril 2020 võttis komisjon vastu otsuse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 101 ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta. Kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 ([1]) artikliga 30 avaldab komisjon poolte nimed ja otsuse põhilise sisu, sealhulgas kehtestatud sanktsioonid, võttes seejuures arvesse ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.

1. **SISSEJUHATUS**

(1) Otsus on adresseeritud äriühingule Comcast Corporation ja selle tütarettevõtjatele NBCUniversal LLC, NBCUniversal Media LLC, Universal Studios Licensing LLC, Universal Studios Limited, DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation Publishing LLC, DreamWorks Animation LLC, Dreamworks Animation Licensing LLC ja Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited (edaspidi „Universal“) Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „alusleping“) artikli 101 ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (edaspidi „EMP leping“) artikli 53 rikkumise eest.

(2) Muu hulgas litsentsib Universal oma filmidega – sh selle tuntud filmiseeriad Minions ja Jurassic World – seotud intellektuaalomandi õigusi kolmandatele isikutele kaubamärgiga toodete tootmiseks ja turustamiseks. Ajavahemikul 1. jaanuarist 2013 kuni 25. septembrini 2019 osales Universal ühes ja pidevas rikkumises, mis hõlmas EMP territooriumil rea tegevuste rakendamist ja täitmise tagamist, millega piirati litsentsitud kaupade aktiivset, passiivset ja veebipõhist müüki eri territooriumidel ja eri kliendirühmadele.

2. **JUHTUMI KIRJELDUS**

2.1. **Vaatlusalused tooted**

(3) Otsuses käsitletakse Universali tegevust litsentsiandjana talle kuuluvate filmidega seotud kaupade puhul. Universal litsentsib oma filme muudele ettevõtjatele, kes toodavad ja turustavad mitmesuguseid kaupu, mis põhinevad Universali filmide litsentsitud intellektuaalomandi õigustel. Otsus käsitleb mitmesuguseid tooteid, näiteks riideid, mänguasju, kinke ja aksessuaare, millele osutatakse sageli kui litsentsitud kaupadele. Universali litsentsitud kaubad aitavad turundada filme, millega intellektuaalomand on seotud.

(4) Universal litsentsib talle kuuluvaid filme üldjuhul otse või esindaja kaudu. Sõltumata litsentside andmiseks kasutatavast süsteemist sisaldavad litsentsisaajaga sõlmitud lepingud tavaliselt ka sätteid, millega reguleeritakse selliste toodete turustamist, mille suhtes kohaldatakse litsentsitud intellektuaalomandi õigust. Elemendid, mis Universali kauba litsentsilepingutesse järjekindlalt lisatakse, on järgmised:

a) *territoriaalne kohaldamisala:* Universal annab EMPs üldiselt litsentsid ühe või mitme konkreetse riigi jaoks ilma ainuõiguseta, kuigi praktikas esineb piiratud kattumist litsentsilepinguga hõlmatud toodete ja territooriumide vahel;

b) *toodete turustamise meetodid:* Universali ainuõiguseta kauba litsentsilepingud sisaldavad üldjuhul loetelu turustamismeetoditest, mille kaudu litsentsisaaja võib toodet turustada ning mis võivad vahel olla täpselt piiritletud ja lubada turustamist ainult konkreetsetele klientidele või kliendirühmadele; praktikas esineb piiratud kattumist litsentsilepinguga hõlmatud toodete ja turustamismeetodite vahel;

([1]) EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 411/2004 (ELT L 68, 6.3.2004, lk 1).

c) *litsentsisaaja makstav rahaline hüvitis:* Universali litsentsilepingutes on sätestatud, et litsentsisaajad maksavad Universalile intellektuaalomandi õiguste litsentsi eest teatava summa.

(5) Kõnealuses otsuses käsitletakse neid kauba litsentsilepinguid ja laiemalt ka neil lepingutel põhinevaid suhteid.

2.2. **Menetlus**

(6) 2016. aasta septembris esitas komisjon Universalile teabenõude.

(7) 14. juuni 2017. aasta otsusega algatas komisjon menetluse Comcast Corporationi ja selle tütarettevõtjate, sh NBCUniversal Media LLC vastu. Menetluse algatamise eesmärk oli uurida, kas Universal on sõlminud lepinguid ja/või kohaldanud tavasid, mis takistavad või piiravad litsentsitud kaupade müüki EMPs. 29. novembril 2019 võttis komisjon vastu otsuse algatada komisjoni määruse (EÜ) nr 773/2004 artikli 2 lõike 1 kohane menetlus ka Comcast Corporationi kaheksa muu tütarettevõtja suhtes.

(8) 25. septembril 2018 viis komisjon ellu etteteatamata inspekteerimised NBCUniversal Media LLC ruumides Londonis Ühendkuningriigis.

(9) 13. novembril 2019 esitas Universal ametliku ettepaneku teha koostööd nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 artiklite 7 ja 23 kohase otsuse vastuvõtmiseks (edaspidi „kokkuleppemenetluse ettepanek“).

(10) 29. novembril 2019 võttis komisjon vastu Universalile adresseeritud vastuväited. 16. detsembril 2019 esitas Universal oma vastuse vastuväidetele.

(11) 23. jaanuaril 2020 esitas konkurentsi piiravat tegevust ja turgu valitsevat seisundit käsitlev nõuandekomitee pooldava arvamuse.

(12) 24. jaanuaril 2020 esitas ärakuulamise eest vastutav ametnik oma lõpparuande juhtumi kohta.

(13) 30. jaanuari 2020 tegi komisjon otsuse.

2.3. **Rikkumise kokkuvõte**

(14) Universal kehtestas turustamisel terve rea tavasid, mis piirasid litsentsitud kaupade aktiivset ja passiivset müüki territooriumide ja kliendirühmade kaupa. Need tavad hõlmasid litsentsitud kaupade müüki nii veebis kui ka selle väliselt kogu EMPs. Otsus käsitleb järgmisi peamisi piiranguid:

a) *otsemeetmed, millega piiratakse litsentsisaajate võimalust müüa*, näiteks i) passiivse müügi keeld väljaspool territooriumi; ii) aktiivse müügi keeld väljaspool territooriumi; iii) veebimüügi keeld; iv) kohustus teavitada Universali müügist väljaspool territooriumi; v) keelenõuete kasutamine, et piirata müüki väljaspool territooriumi; vi) määratud kliendirühmade välise müügi keeld; vii) kohustus tasuda Universalile väljaspool määratud territooriume ja kliendirühmasid toimunud müügist saadud tulu;

b) *kaudsed meetmed, millega piiratakse litsentsisaajate võimalust müüa*: mõnikord rakendati ka meetmeid, millega soodustati kaudselt määratud territooriumide ja kliendirühmade välise müügi piirangutest kinnipidamist. Need meetmed hõlmasid muu hulgas auditite korraldamist ja lepingute pikendamata jätmist;

c) *kohustus müügi piirangud edasi anda*, tagamaks et kõik Universali litsentsitud kaupa müüvad kolmandad isikud täidaksid samuti territoriaalseid ja klientidega seotud piiranguid.

(15) Sellise tegevusega piiras Universal litsentsisaajate võimalusi müüa litsentsitud kaupa väljaspool määratud territooriume ja kliendirühmasid. Kõnealune üks ja pidev rikkumine võis vähendada tarbijate valikuvõimalusi ja põhjustada väiksemast konkurentsist tingitud hinnatõusu. Oma olemuselt piirab selline käitumine konkurentsi aluslepingu artikli 101 lõike 1 tähenduses.

(16) Samuti tõdetakse otsuses, et Universali tegevus ei vasta aluslepingu artikli 101 lõikes 3 ja EMP lepingu artikli 53 lõikes 3 sätestatud erandi tegemise tingimustele.

2.4. **Adressaadid ja kestus**

(17) Otsus on adresseeritud emaettevõtjatele Comcast Corporation, NBCUniversal LLC ja NBCUniversal Media LLC ning EMPs kauba litsentsilepingutes osalevatele nende teatavatele tütarettevõtjatele: Universal Studios Licensing LLC, Universal Studios Limited, DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation Publishing LLC, DreamWorks Animation LLC, DreamWorks Animation Licensing LLC ja Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited.

(18) Rikkumine kestis 1. jaanuarist 2013 kuni 25. septembrini 2019, mil Universal saatis kõigile oma litsentsisaajatele kirja, milles ta teavitas neid, et tema lepingutes sisalduvad piirangud ei ole EMPs enam kohaldatavad.

2.5. **Õiguskaitsevahendid ja trahvid**

(19) Otsuses leitakse, et Universal lõpetas rikkumise 25. septembril 2019, ning kohustatakse Universalit hoiduma mis tahes kokkuleppest või kooskõlastatud tegevusest, millel võib olla sama või sarnane eesmärk või mõju. Samuti leiab komisjon, et rikkumine pandi toime tahtlikult või vähemalt hooletusest, ning tuleb määrata trahv.

2.5.1. *Trahvi põhisumma*

(20) Trahvi arvutamiseks kasutatakse otsuses nende litsentsitasude suurust, mida Universal kogus rikkumise viimasel täisaastal (2018). Müügiväärtus põhineb nende litsentsitasude suurusel, mida Universal sai oma litsentsisaajate käest litsentsitud kauba müügist EMPs. Need litsentsitasud kajastavad Universali tulu litsentsitud kaubaga seotud äritegevusest ning neid makstakse Universalile intellektuaalomandi õiguste litsentsimise eest.

(21) Oma olemuselt piirab müügi piiramine väljaspool määratud territooriume ja kliendirühmasid konkurentsi aluslepingu artikli 101 lõike 1 tähenduses. Vertikaalsed piirangud on üldjuhul siiski vähem kahjulikud kui horisontaalsed. Rikkumise raskuse määr on 8 % Universali müügiväärtusest.

2.5.2. *Kergendavad ja raskendavad asjaolud*

(22) Juhtumi puhul ei tuvastatud ei raskendavaid ega kergendavaid asjaolusid.

2.5.3. *Hoiatav mõju*

(23) Komisjon ei kohalda hoiatava mõju kordajat, sest see ei ole käesoleval juhul põhjendatud.

2.5.4. *10 % käibepiiri kohaldamine*

(24) Arvutatud trahv ei ületa 10 % Comcast Corporationi ülemaailmsest kogukäibest.

2.5.5. *Trahvi vähendamine koostöö kaalutlustel*

(25) Vastutasuks Universali koostöö eest vähendatakse otsuses vastavalt trahvide määramise suuniste punktile 37 trahvi 30 %. Alates koostöö ametlikust alustamisest tegi Universal komisjoniga koostööd tema õiguslikust kohustusest suuremas ulatuses, kinnitades rikkumist, esitades komisjonile täiendavad tõendid, mis suurendasid teataval määral komisjoni võimet rikkumist tõendada, ning loobudes teatavatest menetlusõigustest, tänu millele suurenes haldustõhusus.

3. **KOKKUVÕTE**

(26) Universal rikkus aluslepingu artikli 101 lõiget 1 ja EMP lepingu artiklit 53, kui ta osales ühes ja pidevas litsentsitud kaupadega seotud rikkumises. Rikkumine hõlmas kogu Euroopa Majanduspiirkonda ning selle ajal rakendati mitmeid lepinguid ja tavasid, mille eesmärk oli piirata litsentsitud kaupade müüki väljaspool territooriume ja kasutajarühmi nii veebis kui selle väliselt, ning tagati nende täitmine.

(27) Määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt Universalile määratud trahvi lõplik summa peaks olema 14 327 000 eurot.

(28) Comcast Corporation, NBCUniversal LLC, NBCUniversal Media LLC ja Universal Studios Licensing LLC peaksid tasuma selle trahvi kogusumma ning Universal Studios Limited peaks tasuma ainult summa, mis vastab ajavahemikule alates 6. juunist 2014, mis on selle asutamiskuupäev, DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation Publishing LLC, DreamWorks Animation LLC ja DreamWorks Animation Licensing LLC peaksid tasuma summa, mis vastab ajavahemikule alates 22. augustist 2016, mil Comcast Corporation need omandas, ning Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited peaks tasuma summa, mis vastab ajavahemikule alates 21. oktoobrist 2016, mil see asutati.